

KHOA KHOA HỌC & CÔNG NGHỆ VẬT LIỆU

BỘ MÔN NANO MÀNG MỎNG

Môn Vật liệu và linh kiện lưu trữ dữ liệu

RRAM (Resistive RAM)

Thực hiện

Lê Hải Đoàn 1419070

Hoàng Minh Nguyệt 1419199

Hồ Thị Thanh Nhân 1419201

Nguyễn Trần Thảo Nhi 1419209

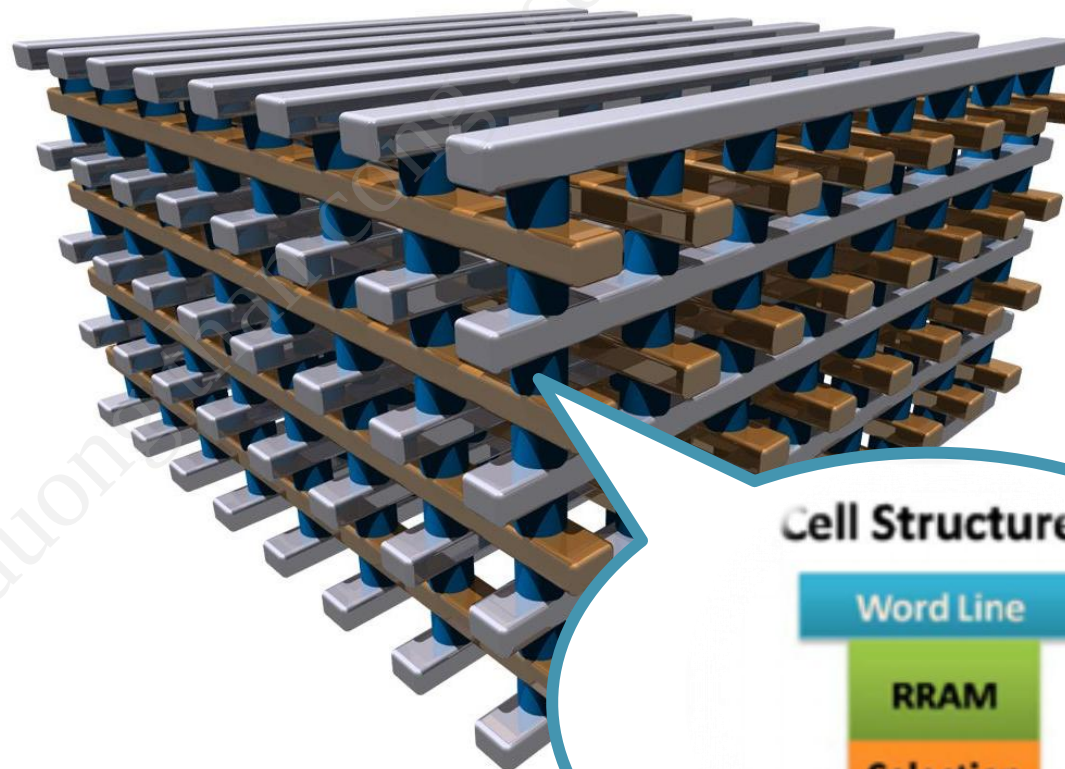
Võ Thị Hoài Xuân 1419391

NỘI DUNG

1. Giới thiệu

- Cấu trúc
- Hoạt động
- Cơ chế
- Đặc điểm

2. Kết luận

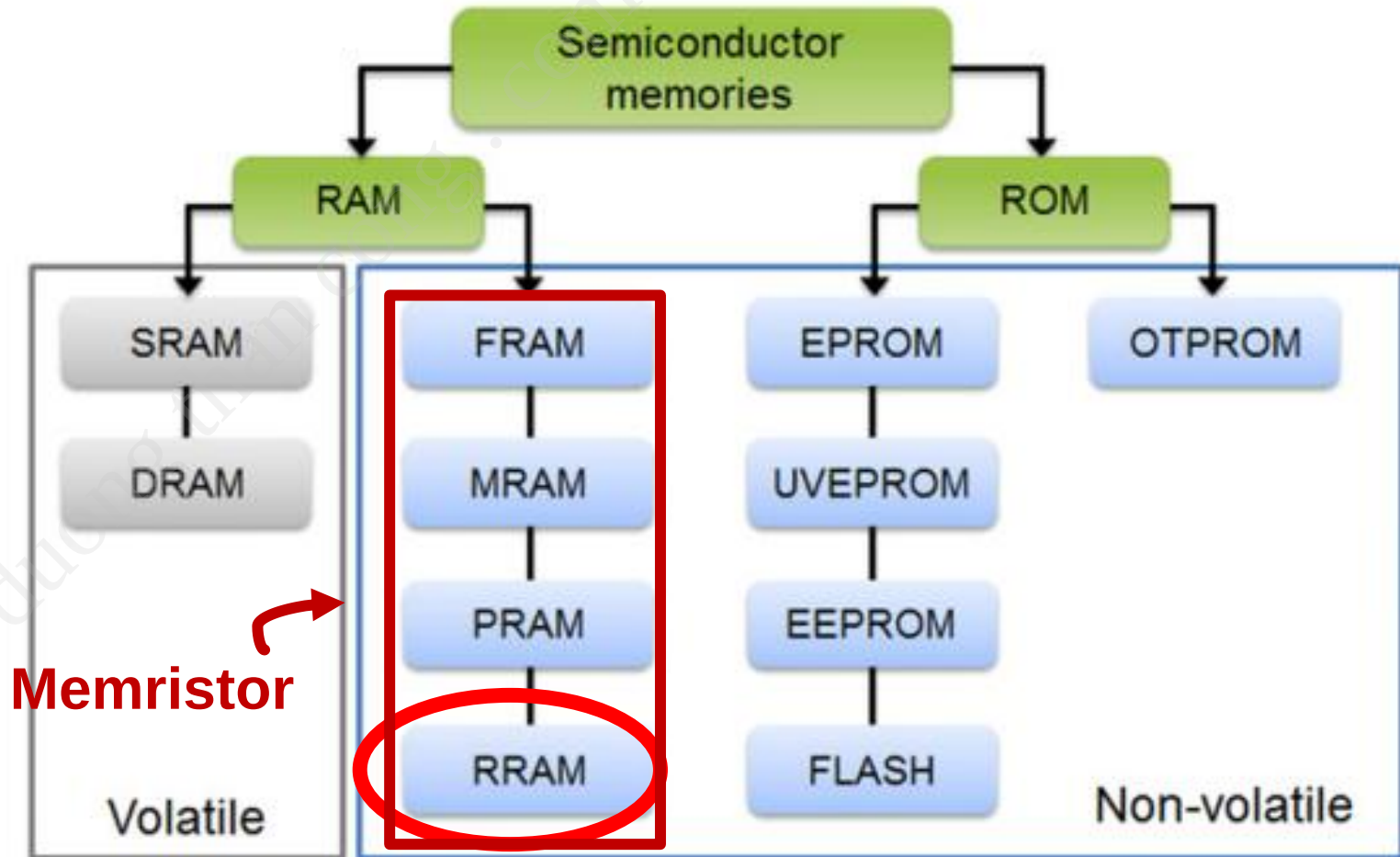
Cell Structure

2

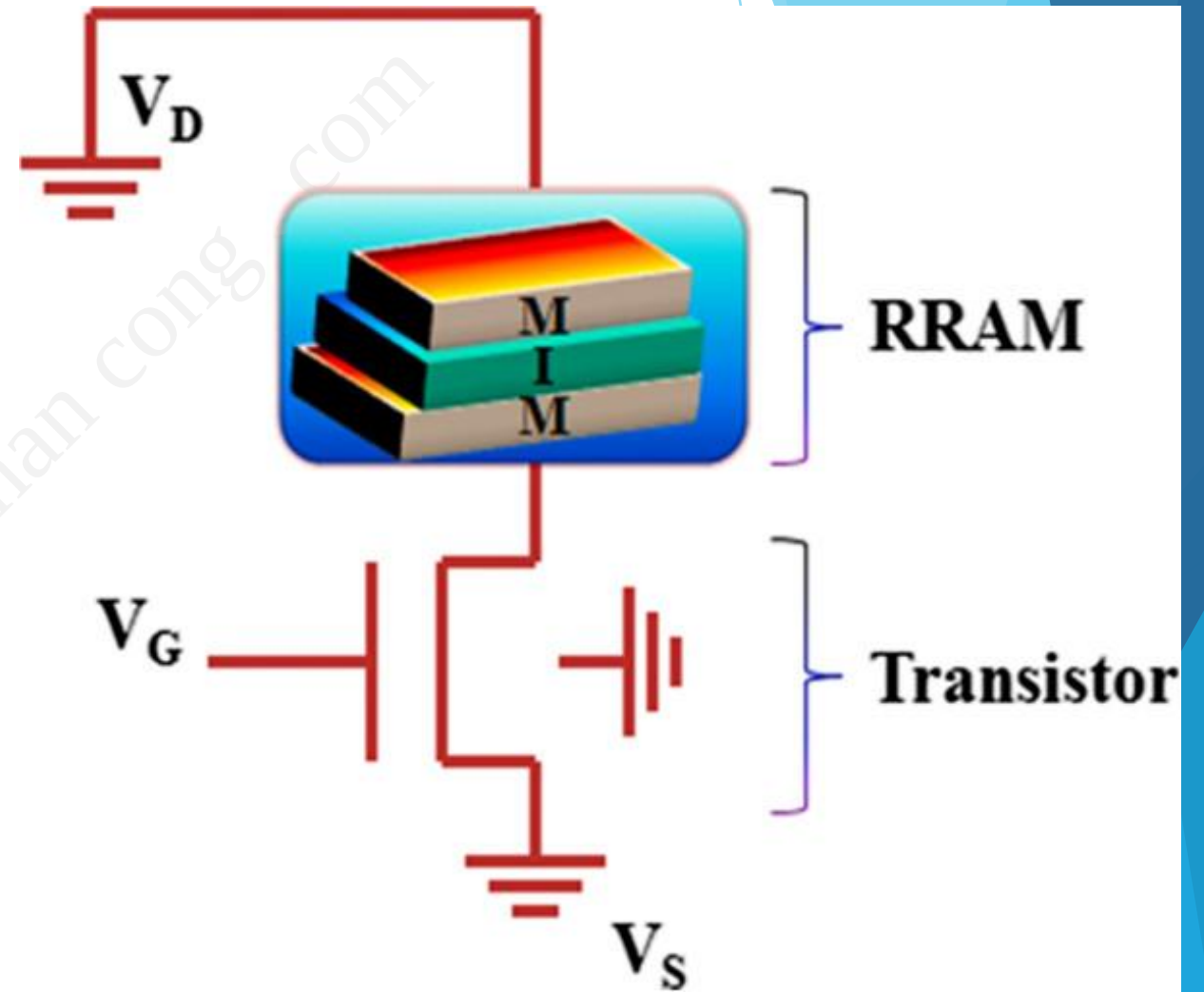
1. Giới thiệu

- RRAM là một bộ nhớ độc lập (a Standalone Memory)
- Không khả biến
- Thay đổi điện trở trên một vật liệu thể rắn điện môi
- RRAM ~ CBRAM và PCM

Cấu trúc RRAM

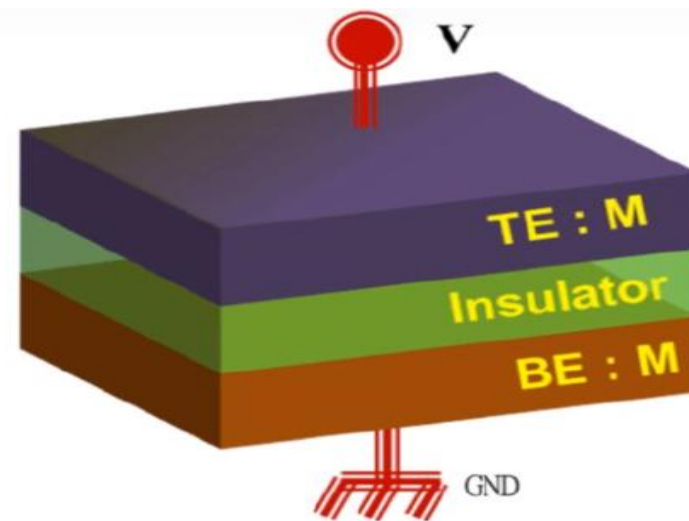
- ▶ Lớp cách điện kẹp giữa hai điện cực
- ▶ Gồm: 1 transistor (1T), 1 diode (1D) và 1 điện trở (1R)
- ▶ Điện trở của thiết bị RRAM có thể **thay đổi** bằng cách áp dụng độ lệch bên ngoài qua khe **MIM**

Cấu trúc RRAM

- ▶ Lớp cách điện kẹp giữa hai điện cực.
- ▶ Có thể thay đổi từ điện trở này sang điện trở khác bằng cách áp điện áp.
- ▶ Có nhiều loại RRAM, trong đó Oxide kim loại RRAM phổ biến nhất.

Top electrode (TE)
Transition Metal Oxide
Bottom electrode (BE)

Sơ đồ của RRAM

Cấu trúc RRAM

Top electrode (TE)
Transition Metal Oxide
Bottom electrode (BE)

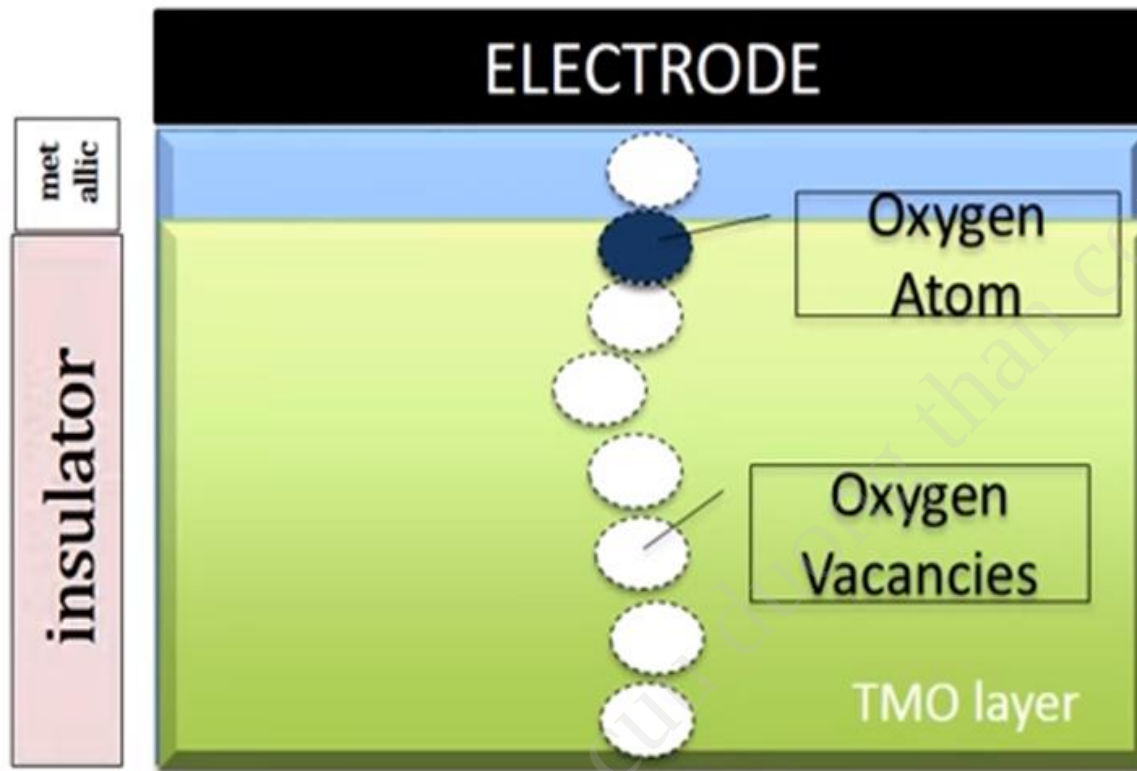
	Ví dụ
Top electrode	Pt, TiN/Ti, TiN, Ru, Ni ...
Transition Metal Oxide	TiO _x , NiO _x , HfO _x , WO _x , TaO _x , VO _x , CuO _x , ...
Bottom electrode	TiN, TaN, W, Pt, ...

- Có nhiều loại RRAM, trong đó Oxide kim loại RRAM phổ biến nhất bởi vì sự tương thích với kỹ thuật CMOS

Hoạt động của RRAM

- ▶ RRAM lưu trữ dữ liệu bằng cách sử dụng **ion** để thay đổi điện trở, chứ không phải là **điện tử**.
- ▶ RRAM tạo ra khuyết tật trong lớp oxit mỏng, như nút khuyết oxy, có thể thay đổi và tạo dòng dưới một điện trường.
- ▶ Sự chuyển động của các ion oxy và các vị trí trong oxit tương tự như chuyển động của các điện tử và các lỗ trống trong bán dẫn.

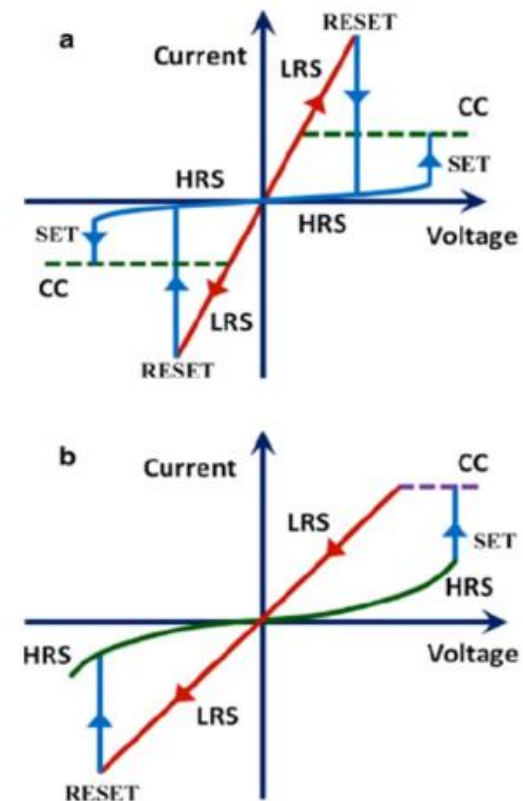
Hoạt động của RRAM

Cơ chế chuyển đổi trong RRAM

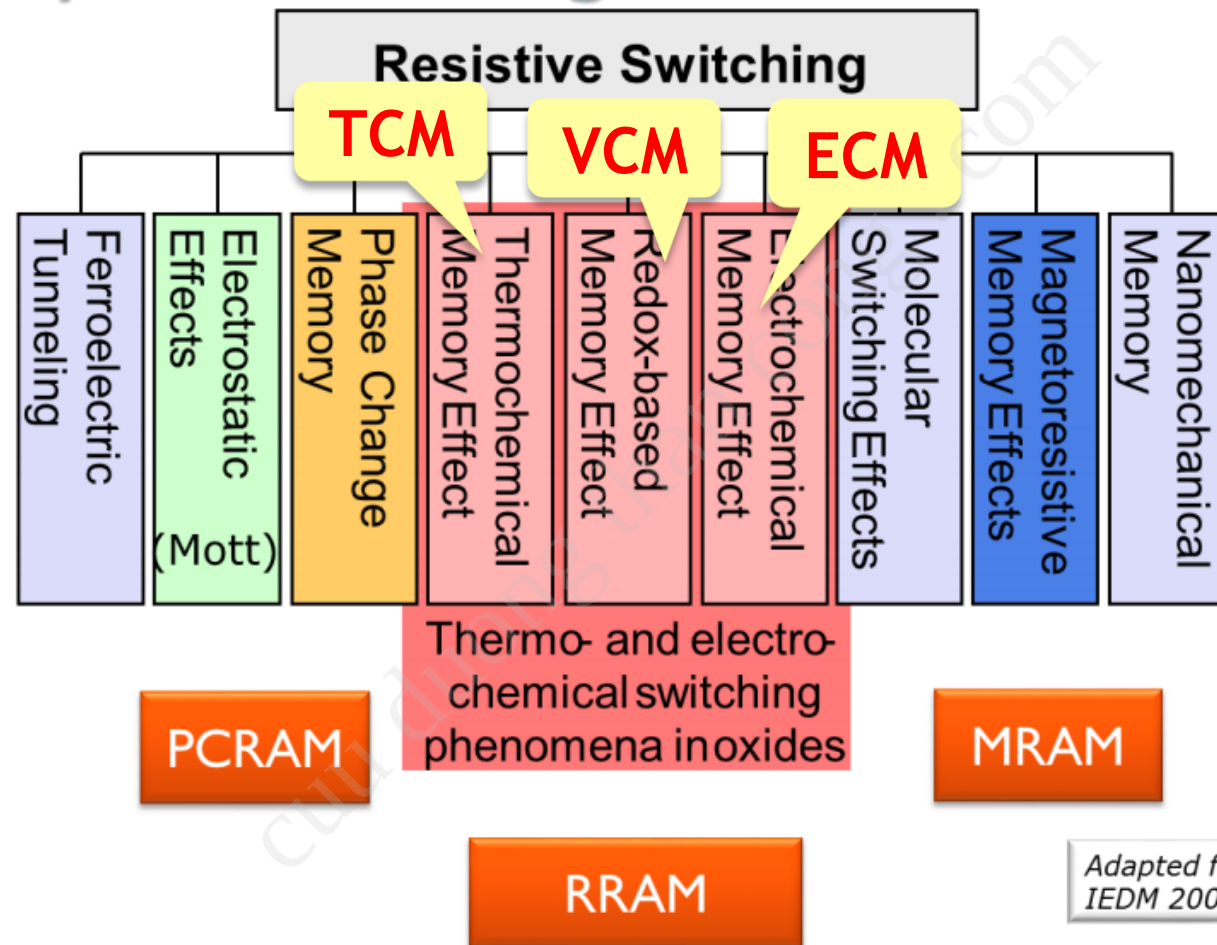
Các chế độ chuyển đổi có thể được phân loại là:

- ▶ Điện áp phân cực
  - đơn cực (unipolar): đảo mạch không phụ thuộc vào sự phân cực của điện áp đặt
- ▶ Đảo điện trở: điều khiển quá trình đảo điện trở theo nhiệt, hóa, hoặc điện
  - lưỡng cực (bipolar): nhảy với sự phân cực của điện áp. Set và reset xảy ra ở cực phân cực

I-V curves for (a) unipolar switching
(b) bipolar switching

Cơ chế chuyển đổi trong RRAM

- ▶ Đảo điện trở: điều khiển quá trình đảo điện trở theo nhiệt, hóa, hoặc điện

Đặc điểm

Single cell @ 45nm node	Phase Change Memory	STT-MRAM	RRAM
Materials	TiN/GeSbTe/TiN	Ta/PtMn/CoFe/Ru/CoFeB • /MgO/CoFeB/Ta	TiN/Ti/HfO _x /TiN
Write Power	300uW	60uW	50uW
Switching Time	100ns	4ns	5ns
Endurance	10 ¹²	>10 ¹⁴	10 ¹⁰
Retention	10 years, 85°C	10 years, 85°C	10 years, 85°C

So sánh **RRAM** với PRAM – MRAM

Đặc điểm

- ✓ Khả năng **lưu trữ** lên đến 1TB dữ liệu trên một con chip duy nhất, bằng cách "xếp chồng 3D"
- ✓ Hoạt động ở một khoảng **thời gian** nhanh hơn
- ✓ **Cấu trúc** cell nhỏ hơn, đơn giản hơn
- ✓ Một lựa chọn tốt cho **thiết kế** bộ lưu đệm (cache)
- ✓ Dùng ít **năng lượng** hơn ~20 lần, kéo dài tuổi thọ pin trong các thiết bị
- ✓ Khả năng **đọc / ghi** nhanh của vài nano giây

Vật liệu đơn giản, nhưng vẫn chuyển đổi tốt:
Ưu điểm lớn của RRAM

Giải pháp khắc phục vấn đề kích thước tế bào*

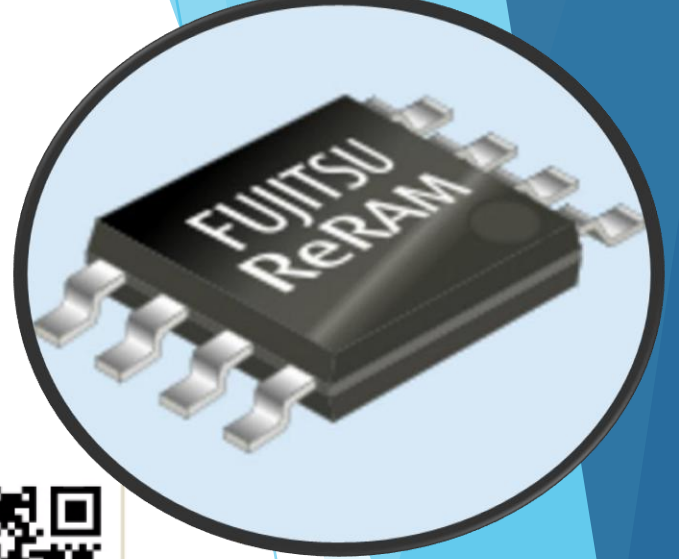
Dòng ghi thấp hơn:

(ví dụ) sử dụng điện cực kim loại oxide, ý tưởng khác...

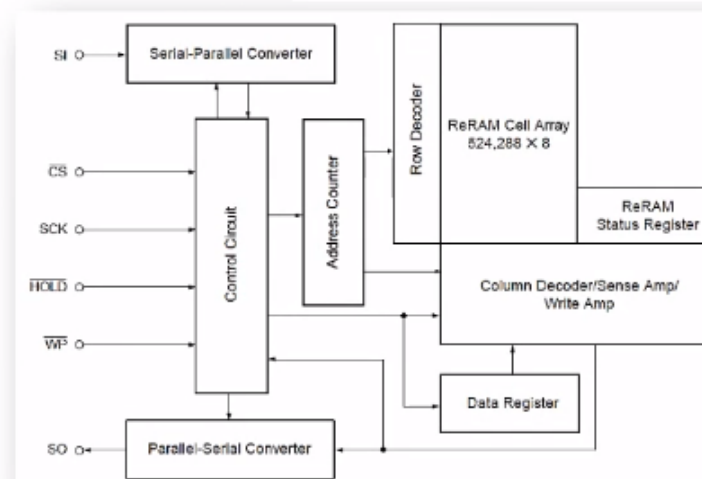
Kiến trúc thay thế:

dựa trên BJT [ITRI, IEDM 2010], kiến trúc mảng Rambus

Một vài thông số của thiết bị RRAM của Fujitsu

- It is optimal for battery operated wearable devices and medical devices
- Bit configuration : 4 Mbits (524,288 words × 8 bits)
- SPI (Interface)
- Write buffer size : 256 bytes
- Operating frequency : 5 MHz (Max)
- Data endurance : 1.2×10^6 times / byte
- Data retention : 10 years (+85 °C)
- power supply voltage : 1.65 V to 3.6 V
- Rewrite current 1.3 mA (Typ)
- Read-out current 0.2 mA (Typ@5 MHz)
- Standby current 10 μ A (Typ)
- Sleep current 2 μ A (Typ)

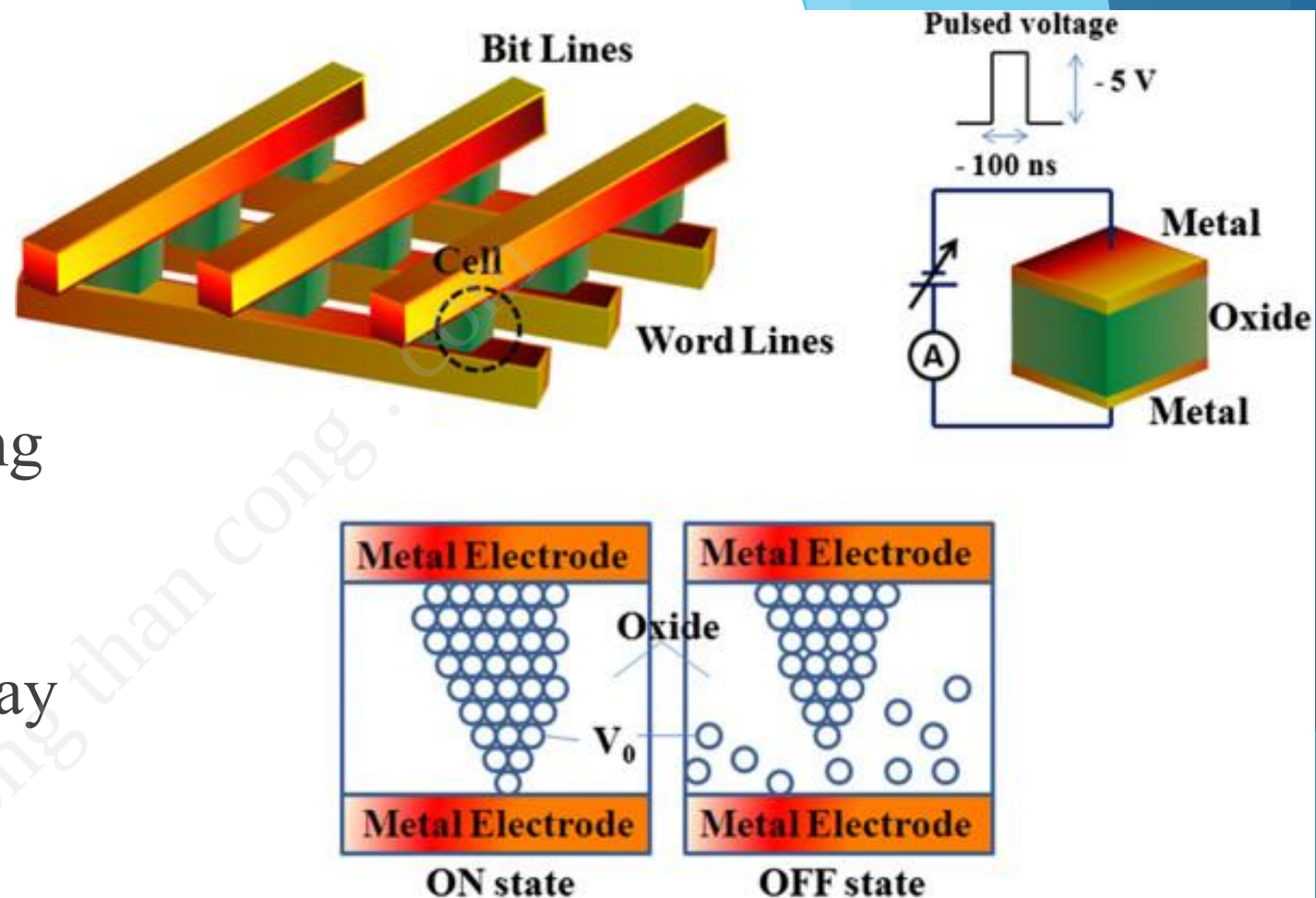
22

Thị trường ứng dụng bộ nhớ Memristor

2. Kết luận

- ▶ RRAM là một mốc quan trọng trong sự phát triển của công nghệ bộ nhớ mới
- ▶ Một lựa chọn đầy hứa hẹn thay cho FLASH trong ứng dụng embedded.
- ▶ Thương mại hóa của RRAM còn hạn chế, chủ yếu là do chi phí của nó.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- ▶ *ReRAM technology; challenges and prospects*, Hiro Akinaga, Hisashi Shima
- ▶ *Resistive RAM: Technology Status and Future Opportunities*, Deepak C. Sakar
- ▶ *Metal-Oxide RRAM*, By H.-S. Philip Wong, Fellow IEEE, Heng-Yuan Lee, Shimeng Yu, Student Member IEEE, Yu-Sheng Chen, Yi Wu, Pang-Shiu Chen, Byoungil Lee, Frederick T. Chen, and Ming-Jinn Tsai
- ▶ *Simulation of Resistive Switching memories*, F.M Gomer Campos, M,A. Villena, F. Jimenez Molinos, J, B. Roldan

THANK YOU!